

SKAUTSKÝ

Český a slovenský exilový skauting
Oddíl Dr. Velen Fanderlika

Oddílový oběžník č.

1985

IX. ročník

5

V pátek dne 1. února 1985
zemřel v kanadském Trailu

Dr. Velen Fanderlik

Ztrácíme tím nejenom nejvyššího představitele našeho skautingu, ale především vzácného člověka a přítele. Jeho duch a dílo s námi žijí dále.

Všem našim skautům předáváme poslední Velenův pozdrav.

Mír a Stěsti
všem přeje

Velen

Únorová schůzka

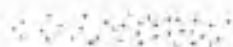
Už nás zase pálí „dobré bydlo“ a ohlíželi jsme po jiné možnosti než je Walldorf. Tam to má řadu nevýhod, o nichž jste se mohli sami přesvědčit na vlastní kůži. Navštívili jsme oddíl německých skautů „Seeadler“ ve Wiesbadenu a ti nám navrhli, abychom vyzkoušeli jejich chatu na kraji města. Není to opět nic velikého, ale má to jiné výhody : jsme tam v lese, kolem je vlastní pozemek, hned vedle velká louka. Tak to zkusíme a sejdeme se

v neděli 24. února

jako vždy v 10 hodin. Mapka je přiložena. Sejdeme se na konci ulice Am Kloster Klarenthal. Chata je sice ještě kousek dál, ale vzledem k nejistému počasí je lepší, když auta zůstanou dole. Vzhledem k tomu, že vedle chaty si můžeme rozdělat oheň, lze si k obědu něco upéct. Světlušky budou pokračovat v odborce kuchaře a budou mít něco lepšího.

Se skautkami a skauty jsme se minule dostali trochu do politiky. Zabývali jsme se organizací Amnesty International a hnutím Charta 77. Opožděně jsme tak navázali na večer se skauty v Hopfau během našeho loňského tábora. Pro zájemce bude na schůzce k dispozici materiál k těmto problémům.

Ke konci lednové schůzky jsme mohli shlédnout film o naší výpravě do Senegalu. Mezitím jsou hotové také všechny diapositivy a tak si je promítneme a trochu více si o celé akci povíme.

Budeme objednávat skautské košile. Samozřejmě je výhodné, když se objednává více kusů najednou. Kdo tedy nějakou potřebujete, zavolejte co nejdříve /mohly by být ještě do schůzky/!

Máme již únor a přesto celá řada lidí ještě nemá zaplacenou příspěvků DPSG. Opakujeme znovu, že výše poplatku za půl roku je při jednom členovi 15 DM, při dvou a více 12 DM za každého. Dlužníci jsou: Brössler, Ellenberg, Goldscheider, Hřebík /4x/, Jiráček, Mikuláš, Milek /2x/, Minařík, Roman, Rubeš.

TÁBOR

Termín našeho tábora je letos skoro stejný jako loni - začínáme 13. července a končíme 3. srpna. Bližší informace a přihlášky najdete v příštím Telegramu.

O Svatodušních svátcích, koncem května, bude uspořádáno II. Exiloree. Tím odpadá pro letošek naše účast na Intercampu. Bližší se dozvíte, až budeme sami něco vědět.

6. dubna uplyne 1100 let od smrti svatého Metoděje. Spolu se svým bratrem Konstantinem šířili křesťanství a vzdělanost na Moravě a v Čechách, Metoděj se pak později stal prvním slovanským arcibiskupem. V sobotu 2. března bude tohoto významného výročí vzpomenu to ve Frankfurtu slavnostní mší, již bude m.j. celebrovat také biskup Dr. Jaroslav Škarvada. Při obřadu bude též účinkovat Ukrajinský pěvecký sbor z Mnichova. Byli jsme pozváni, abychom slavnostní rámeček oslavy podpořili také svou účastí. Kdo budete moci, počítejte s tou sobotou odpoledne. Více si povíme opět na schůzce.

Loučič

Vybraných slov po z je sympaticky málo. Najdete je v Listu do bloku č. 13. Pár záludností: brzičko se píše s i, i když je to očividně příbuzné s brzy; ozývat se, nazývat a další slova /vyzývat, vzývat/ mají společný základ „zývat“, který ovšem sám o sobě neexistuje /neplete si to ale se zívát!/.
Naše obvyklá doplňovačka:

„Z-ma ještě nějakou dobu potrvá. Neskončí sice již z-tra, ale brz- budou dny delší a mraz-vý vítr poleví. Slunce z-ská na síle a svými ohnivými jaz-čky zatlačí poslední sníh. Třetí měsíc v roce se naz-vá březen, protože se zazelenají břízy. Slez-na se německy řekne Milz. Plaz-vý dým se táhl podél řeky a zdáli se oz-vala kukačka. Rodný jaz-k by měl každý ovládat bez chyb. Nez-vej, máš chodit brz- spát!“

Už jste si někdy všimli, že některá podstatná jména nemají vůbec jednotné číslo? Přitom ale docela klidně mohou vyjadřovat jen jednu věc - např. dveře. Neexistuje „jedna dveř“ nebo „jeden dveř“. Zrovna tak není „jedna prázdnina“, jsou jen prázdniny. Jestliže chceme určit přesný počet, musíme použít druhových číslovek : jedny dveře, čtvery dveře, troje kalhoty atd. V jiných jazycích se s takovými slovy setkáte také - třeba die Ferien.

Najděte alespoň 10 dalších českých slov, která mají pouze množné číslo /říká se jim podstatná jména pomnožná/!

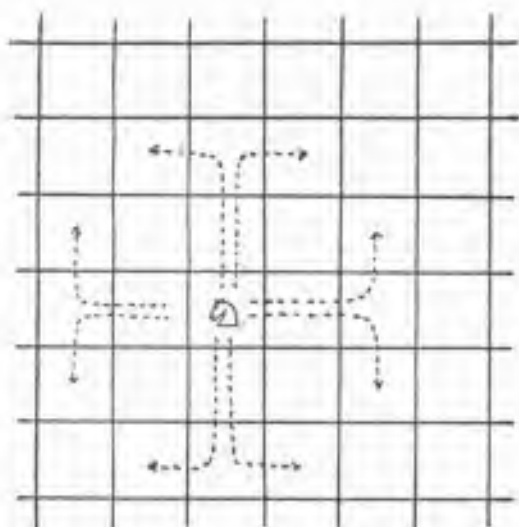

V naší soutěži jste se už mohli setkat s různými druhy hádaček. Dnes je na řadě tzv. „koníček“. Jméno dostala ta hádanka podle šachové figury, které se sice správně říká jezdec, populárně ale také kůň. Ti, kteří neumí hrát šachy, najdou na další stránce diagram, na němž jsou nakresleny všechny možnosti tahu jezdcem po šachovnici. Jsou to vždy 2 políčka jedním směrem a pak jedno na stranu. Z jednoho místa může tedy jezdec skočit na 8 různých políček /pokud ovšem nestojí u kraje šachovnice/.

„Koníček“ bývá nějaký chytrý výrok nebo verše, vepsané po slabikách do určitého obrazce. Při luštění pak postupujete od slabiky ke slabice přesně stejným způsobem.

bem, jako by to dělal šachový jezdec. Nevíte ovšem, kde text začíná a kde končí - to však vyplyne později ze smyslu vyluštěného. Ještě jednu zajímavou vlastnost má „koníček“ - všechny tahy jsou symetrické. Když si obrazec rozdělíte svislou osou, tak všechny tahy, které uděláte na jedné straně děláte pak jako v zrcadlovém obraze i na druhé polovině. To je veliká pomoc. Na ukázkou máte dole jeden koníček vyluštěný /začíná to slabikou „kaž“/.

Vlevo je pak váš soutěžní koníček. Obsahuje verše Vítězslava Nezvala ze hry Manon Lescaut. Protože je to obtížné, bude správné luštění honorováno více body.

ná	aby	jí	brě
za	do	ko	by
to	na	kaž	sto
na	to	la	vy
sto	za	nám	dá
aby	ná	la	vy
ké	jí	prá	rá
ce	by	ko	nám
	ta	kte	

	lek	ří	ří	lék	
vě	tak	ný	spo	ne	vě
když	král	ne	u	dva	a
mi	žád	se	víc	ve	u
už	zpro	ví	te	ne	li
je	luj	si	dé	zdra	se

Znáte svět?

V první části dnešní etapy půjde nejprve o řeky.

Část A. 1. Že se jedna řeka vlévá do druhé, ta třeba do další atd. - to není věc, nad níž by se někdo pozastavil. Jsou ale také řeky, které to dělají obráceně - nějakou dobu si klidně tečou jako jeden proud, pak se ale najednou rozdělí na dvě řeky, z nichž každá teče na úplně jinou stranu pod docela jinými jmény. Odborně se tomu říká bifurkace. Najděte nějaký takový případ! Malá nápověda: jeden román od J. Verna se odehrává na takové řece.

2. Vezměte si k ruce mapu Afriky a najděte řeku Senegal. Snadno zjistíte, že pramení v Guinei, dále protéká Mali a posléze tvoří hranici mezi Senegalem a Mauretánií. Celkem tedy zasáhne na území čtyř států. Která řeka na světě protéká územím nejvíce zemí /pokud tvoří hranici, počítají se oba státy/?

3. Když se podíváte pozorně na mapu, můžete zjistit, že světadíly nejsou vždy odděleny velkými vzdálenostmi. Pomineme-li skutečnost, že Evropa a Asie jsou vůbec spojeny, můžeme vidět, jak blízko jsou si třeba Asie a Amerika přes Behringovu úžinu nebo Evropa s Afrikou u Gibraltaru. Můžete dokonce najít most, jehož oba konce se nacházejí na různých kontinentech! Když po tomto mostě přejedete, octnete se sice v jiném světadíle, ale přesto jste stále ve stejné zemi. Kde leží tento most? Znak skautů této země /pro hochy a dívky jedna organizace/ vidíte vlevo nahoře.

Část B. 1. Nejprve musíte zakreslit do mapy jednu řeku. Pramení mimo území Československa, pak se spojí s jinou větší řekou a s ní opustí její vody jeho území. Nakonec se takto dostane opět do země, kde svou pout začala a tam ji pohltí moře.

2. Kdo je hračička, může si vzít do ruky mapu a vyhledávat zajímavá jména. Může se z nich dozvědět např. ledacos z historie - vezměte si třeba město Kutná Hora. Tam se od pradávna těžilo /=kutalo/ stříbro a jiné kovy. Nebo zajedeťte prstem na jižní Slovensko. Co vás asi očekává v okolí města s krásným jménem Komárno? Teplice vám prozradí, že tam mají teplé, léčivé prameny. Jsou ale města, u nichž si můžete lámat hlavu jak chcete a stejně vám jméno nic neprozradí. Třeba Litomyšl. To je alespo ve vybraných slovech. Najděte a zakreslete do mapy město, jehož jméno se skládá pouze ze dvou písmen!

3. Je tomu mnoho let, co nepřátelské vojsko proniklo do naší země a stanulo před jedním vrchem. Na jeho temeni stála opevnění, za nimi vsichni obyvatelé kraje.

Osmkrát nepřátelé zaútočili, osmkrát byli odraženi. Když zaútočili po deváté, stáli v hradišti. Okolo nich leželi čeští bojovníci bez života. Nepřátelé odešli, vrch osiřel. Brzy se vrátili do krajiny lidé, kteří před cizím vojskem uprchli. Hledali padlé hrdiny, aby je mohli pohřbít.

Všude našli jen trávu, po mrtvých nebylo ani stopy. Po case, jak vyprávějí kroniky, se začaly dít divné věci. Vždy ve výroční den boje bylo slyšet z nitra hory hřmot, jakoby se vojsko chystalo na výpad. Jeden oráč zase spatřil družinu rytířů, jak míří k vrchu. Tam se před nimi rozevřela skála a vsichni zmizeli uvnitř. Nejpodivuhodnější příhoda se stala jednomu ovčákovi. Když chtěl hnát z pastvy domů, jedna ovce mu chyběla. Vydal se jí hledat a v lese spatřil otevřenou skálu. Vzkročil do tmy a skála se za ním zavřela. Dal se dlouhou chodbou a přišel do veliké síně. Všude spali bojovníci v plné zbroji, jako by odpočívali před bitvou. Také na ovčáka přišla dřímota a usnul. Probudil ho hřmot. Rytíři vstávali a vsedali na koně. Skála byla otevřená. Jeden ozbrojenec zastoupil ovčákovi cestu a pravil: „My vsichni jsme připraveni znovu se pustit do boje. Pověz všem živým, že držíme věčnou stráž. Až bude náš vlasti nejhůř, najde u nás pomoc a ochranu. A vyříd všem nahoře, ať brání svou zem a svoje práva do posledního dechu, jako jsme je bránili my.“ Ovčák se dostal ze skalní síně, ale stádo na louce nenašel. Ve vsi ho vítali, jakoby vstal z mrtvých. Celý rok prospal mezi rytíři. Bývalo v Čechách zle, ale nikdy ještě nejhůře, aby rytíři museli vystoupit z hory a přijít své zemi na pomoc.

Váš úkol je jednoduchý: najít a zakreslit do mapky ten vrch.

SVĚTLUŠKY + VLČATA

Při listování příručkou odborek mě napadlo, že by vlastně každá světluška mohla hravě získat odborku kuchaře. A že by se to dalo levou rukou stihnout do tábora.

Tak jsme se do toho minulou schůzku daly. Škoda jen, že se nás sešlo zrovna tak málo.

První bojový úkol, do něhož jsme se pustily, byla pravá bramboračka. Rozdělili jsme se na dvě skupiny a každá vařila na svou pěst. A protože k jídlu patří i kultura stolování, prostřely jsme si ve vedlejší místnosti a také svíčku jsme si zapálily.

Výrobky byly docela požitelné, ale přece jen toho bylo trochu moc. Fomohli nám ale Roso s Alanem, kteří se zasloužili o vyprázdnění hrnců.

Kdyby dostal někdo chuť si naši bramboračku uvařit, zde je recept.

Potřeby: 6 brambor, malý celer,
malá petržel /kořen/,
2 mrkve a 1 menší cibule.

Do hrnce dáme asi 1,5 litru vody a do ní nakrájíme brambory /samozřejmě oloupané/ na malé kostičky.

Pak uděláme totéž s celerem, petrželí, mrkví a cibulí. Nejlepší je, když se vše dává už do vroucí vody. K ochucení je možno přidat ještě trochu majoránky a česneku. Solíme dle chutí. Polévka získá také přidáním kostky masového vývaru.

Když zelenina změkne, přidáme k zahuštění jíšku. Tu si připravíte tak, že na pánvičce pražíte lžící tuku se lžící hladké mouky /stále míchat!/ až docílíte zlatohnědé barvy. Jíšku pak zředíte studenou vodou a rozmícháte tak, aby nevznikly větší kousky. Tuto hmctu nalejete do polévky a ještě krátce povaříte. Hotovo.

Na únorové schůzce se pokusíme o něco složitějšího - koprovou omáčku. Obtíže nás nelekají a jistě se najde zase nějaký dobrovolník, který nám to pomůže sníst.

Eliška

Co myslíte, že by se asi stalo, kdybyste zatáhli za oba konce provazu /A a B/? Některé kroužky by zůstaly navlečené, jiné by spadly. Které by to byly?

